

RYBNÍKÁŘSTVÍ

Rybářské sdružení České republiky

Září 2011 - Číslo

7

INFORMACE

Novinky
v administraci
Žádostí o dotaci
OP Rybářství

3

EVROPSKÁ UNIE

Ve Varšavě
se konal
mezinárodní
workshop EATIP

4

PŘEDSTAVUJEME

Aktivní společnost
Líšno rozvíjí vedle
rybářství i další
obory

5

ŠKOLSTVÍ

Střední rybářská škola
ve Vodňanech otevřela nové
studijní zaměření - vodní
stavby v rybářství

7

Sdružení uspořádá odbornou konferenci

Rybářské sdružení ČR uspořádá v únoru či v březnu 2012 odbornou konferenci zaměřenou na další rozvoj a posílení konkurenční schopnosti českého produkčního rybářství. Rozhodlo o tom zářijové plenární zasedání.

České Budějovice

„Kromě Rybářství Třeboň od roku 1989 podobnou akci žádná jiná rybářská firma v Česku neuspořádala. Podle mě by to ale měla být platforma právě našeho sdružení a součást jeho práce, kterou svým členům poskytuje. Je to jedna z cest, jak do odvětví přinášet nové poznatky z vědy a výzkumu a pomáhat tak firmám zvyšovat jejich konkurenceschopnost na evropském trhu a tedy i prosperitu,“ vysvětluje prezident sdružení Ing. Jan Hůda, Ph.D., který s návr-

Ředitel a prezident. Václav Šilhavý a Jan Hůda před zářiovou schůzí

hem přišel. Projekt se bude ucházet o podporu v 11. kole žádostí OP Rybářství.

(Pokračování na straně 2)

EDITORIAL

Zájem veřejnosti a snad i plné sítě

Se začínajícími podzimními výlovy je jedno jisté - určitě neuniknou pozornosti veřejnosti a hráze budou opět plné. Ve světě plněm elektromotory, techniky a dálkových ovladačů je výlet nebo vycházka k rybníku, kde rybáři při výloveh spoléhají pořád hlavně na svůj fortel, zručnost a kumšt, lákadlem, kterému nelze odolat. Což berme i jako další příležitost, jak jedno z nejtradičtějších českých odvětví přiblížit lidem a podpořit spotřebu sladkovodních ryb u nás.

Méně jisté pak už jsou produkční výsledky, i když třeba dosavadní prognózy výlovu kapra jsou vesměs pozitivní. Ale jak se říká, příroda je mocná čarodějka. A tak si vedle plných hrází přejme i plné sítě.

Na Ministerstvu zemědělství se v červnu diskutovalo o budoucnosti akvakultury v Evropské unii

Na Ministerstvu zemědělství ČR se v červnu konal reprezentativní kulatý stůl, nazvaný Budoucnost akvakultury ve Společné rybářské politice. Zúčastnili se ho zástupci klíčových institucí, ovlivňujících české rybářství.

Praha

Představitelé a členové Rybářského sdružení ČR na něm ocenili to dobré, co pro rozvoj odvětví státní instituce dělají, zmíněn byl například bezproblémový průběh Operačního programu Rybářství, a upozornili na omezení a těžkosti, které práci produkčních rybářů zbytečně komplikují.

Prezident sdružení Ing. Jan Hůda, Ph.D. v této souvislosti zmínil bahnem zanesené rybníky, na jejichž

údržbu dříve existovaly národní dotace zaměřené právě na mimo-produkční funkce rybníků. Tyto dotace přitom letos ani nebyly zařazeny do rezortních zásad, které projednávali poslanci. Uvedl přitom, že požadavky na ochranu přírody by se měly uplatňovat na rybnících v rezervacích, na ostatních rybnících by se mělo normálně hospodařit.

Ředitel Rybářského sdružení ČR Ing. Václav Šilhavý upozornil, že v rybnících je trvale neudržitelný stav, kdy na přítoku je z nej-

Výlov rybníka Rožmberk

různějších příčin znečištěná voda a v rybníce je limitovaná obsídka ryb. Proto také producenti ryb často zápasí s Ministerstvem životního prostředí o principiál-

ní pochopení, že samotný chov ryb není problémem prostředí, ale nedílnou součástí jeho řešení, dodal.

(Pokračování na straně 2)

Evropský rybářský fond. Investování do udržitelného rybolovu

2 | INFORMACE

Na Ministerstvu zemědělství se v červnu diskutovalo o budoucnosti akvakultury v Evropské unii

(Dokončení ze strany 1)

Zároveň věří, že ani po roce 2013 nebudou s čerpáním OP Rybnářství problémy a vyslovil se pro zrovnoprávněný přístup k dotacím i pro střední podniky.

„Je třeba zachovat udržitelnou produkci kvalitních ryb, případně ji zvyšovat,“ řekl Václav Šilhavý. Připomněl přitom, že producenti ryb mají obavy z prováděcí vyhlášky k zákonu o vodách, protože má obsahovat příliš mnoho povinností co sledovat, hlásit a platit.

Požadavek na obnovení dotací na mimoprodukční funkce rybníků podpořil i ředitel Ing. Roman Osička z Rybníkářství Pohořelice. Podle něho chybí na 70 milionů Kč dotací z národních zdrojů. To jsou peníze, za něž se odbahňují rybníky. Navíc se v letošním roce na obnovu a rekonstrukce rybníků a zřizování vodních děl k ochraně před povodněmi a suchem nově požaduje minimálně 50 procentní podíl z investičních zdrojů podniku.

Výhradu měl k nové prováděcí vyhlášce MŽP k zákonu o vodách k aplikaci závadných látek do vod. „Musíme využívat dědictví po předcích. Téměř se domníváme, že název rybník vznikl od slova pták. Lobby MŽP je velmi silná a rybníkářské firmy tak musí zaměstnávat další lidi, aby byly schopny kontrolám předložit veškerou požadovanou dokumentaci,“ upozornil.

O potřebě mít dobrou legislativu mluvil i ředitel Ing. Ladislav Vacek z Rybnářství Chlumeck nad Cidlinou. „Ministerstvo životního prostředí nám třeba nepovolilo výstavbu nového rybníka, protože na dané lokalitě se studuje zarůstání. Bez stavby nových a obnovy zaniklých rybníků přitom nelze zvyšovat produkci,“ dodal.

Upozornil přitom na problém Střední rybníkářské školy ve Vodňanech, respektive Školního rybníkářství Protivín, které je sice devátým producentem ryb v Česku, ale na evropské dotace na investici

ce do chovu ryb nedosáhne. Proto vyběhl k hledání řešení, které by to po roce 2013 umožnilo.

Prezident sdružení Jan Hůda připomněl, že pro chov kaprů, kteří jsou přizpůsobeni k produkci v našich rybnících i klimatických podmínkách, je třeba dělat víc, protože vedlejších druhů ryb se větší množství neodchová. Navíc kapr je cenově dostupný, kvalitní a je po něm poptávka v zahraničí, kde se naopak v takovém objemu jako u nás chovat nemůže.

Za podmínky nutné k dalšímu rozvoji českého rybníkářství proto označil co nejlepší prováděcí vyhlášku k zákonu o vodách, regulaci predatorů - kormoranů a bobrů způsobujících podnikatelům v rybníkářství velké finanční škody a udržení úrovně rybníkářského školství. Zároveň se vyslovil pro posílení mandátu Rybníkářského sdružení České republiky, jako profesní organizace hájící oprávněné zájmy členských subjektů.

Ministr zemědělství Ing. Ivan

Fuksa, který kulatý stůl inicioval, sdělil, že cílem členských zemí EU s akvakulturou je získat pro období 2014 - 2020 nad rámec alokace stávajícího období 500 milionů Kč z nového Evropského rybníkářského fondu. Tyto prostředky mají pomoci podpořit produkci, rozšířit zpracování, zlepšit úroveň prodeje a zvýšit domácí spotřebu ryb.

Ministr chce v září diskutovat s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy o odborném zemědělském a rybníkářském školství. V současnosti je příležitost k jednáním s Ministerstvem životního prostředí na úrovni ministrů a bylo by proto vhodné předložit vlastní řešení jako je třeba prováděcí vyhláška k zákonu o vodách.

Kulatého stolu se zúčastnili také další zástupci Ministerstva zemědělství, České zemědělské univerzity, Mendelovy univerzity, Fakulty rybníkářství a ochrany vod Jihočeské univerzity a představitelé rybníkářských svazů.

Stalo se

■ Rybníkářské sdružení ČR dokončilo a na Ministerstvo zemědělství, které si ji objednalo, odevzdalo Situační zprávu - Ryby 2011.

■ Zástupci Rybníkářského sdružení ČR se podílí na přípravě návrhu vyhlášky o rybníkářství a jednali se zástupci Ministerstva životního prostředí.

■ Do mezirezortních připomínkových řízení k novele vyhlášky č. 432/2001 Sb., se aktivně zapojili zástupci předních rybníkářských firem.

■ Pod gescí Rybníkářského sdružení ČR se připravuje vydání odborné publikace Naše rybníkářství v rámci OP Rybníkářství 2007 - 2013. Vydána bude v příštím roce.

■ Rybníkářské sdružení ČR se uchází o členství ve Sdružení podnikatelů a živnostníků České republiky a zvažuje účast v projektu Profesní organizace, nadace a neziskové organizace.

■ Společnost Agrico získala na výstavě Země živitelka Zlatý klas za zařízení na přikrmování ryb.

Za profesorkou Hrabánkovou

V pondělí 12. září se v Praze konalo poslední rozloučení s rektorkou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích profesorkou ing. Magdalenou Hrabánkovou, CSc., která náhle zemřela 31. srpna ve věku 70 let. Na Jihočeské univerzitě působila od roku 1996. V období před

transformací Zemědělské fakulty stála do roku 2007 v jejím čele. Od prosince 2007 byla děkankou Ekonomické fakulty. Jako rektorka univerzity vedla od března 2011. V letech 2000 - 2002 byla poradkyní předsedy vlády ČR.

Čest její památce.

Chystá se změna ředitele

Rybníkářské sdružení České republiky bude mít nového ředitele. O tom, kdo v této funkci nahradí Ing. Václava Šilhavého, který tento post zastával plných třináct let od roku 1998 a nyní oznámil odchod do penze, rozhodnou výsledky výběrového řízení.

Přihlásit se do něho je možné do konce září. Předpokládaný nástup vybraného uchazeče byl stanoven na 1. prosince.

V tajné volbě ho bude vybírat výkonný výbor Rybníkářského sdružení, potvrzovat pak jeho prosincové plenární zasedání.

Sdružení uspořádá konferenci

(Dokončení ze strany 1)

Podle Jana Hůdy je zřejmé, že rybníkářská věda jde rychle dopředu, zatímco rybníkářská praxe někdy obtížně sleduje jednotlivé trendy vývoje nebo změny v životním prostředí. To pak způsobuje, že některé formy při-

rozené potrawy ryb se už nevyvíjejí jako před lety. A takových věcí je v odvětví víc. Právě na nové trendy a poznatky, ať už jde například o snižování nákladů vhodným krmením, genetiku nebo posílení prevence proti nejčastějším chorobám ryb, se má konference především zaměřit.

Novinky v administraci Žádostí o dotaci OP Rybářství

V rámci implementace Operačního programu Rybářství (OP Rybářství) neustále směřuje Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) svoji činnost k odstraňování nadbytečné administrativy a zjednodušení celého procesu administrace. Tím se snižují nároky na žadatele při přípravě povinných či nepovinných příloh k podání Žádosti o dotaci. Žadatel pak nemusí vkládat nepřiměřené množství finančních prostředků například do ověřování listin a dokumentů.

Ing. Antonín Vavrečka,
vedoucí Oddělení metodiky
OP Rybářství
Státní zemědělský intervenční fond

Praha

Mezi základní zjednodušení administrativy pro žadatele v rámci 11. kola příjmu Žádostí OP Rybářství patří odstranění povinnosti doložit osvědčení právního statusu jako povinnou přílohu k Žádosti o dotaci. Od 10. kola příjmu má SZIF možnost ověřit si osvědčení právního statusu i pomocí výpisu z Registru ekonomických subjektů. V současné době má tedy již SZIF možnost kontroly právního statusu (subjektivitu) a jiných údajů pomocí výpisu z Živnostenského, Obchodního rejstříku, výpisu z Evidence zemědělského podnikatele či z Registru ekonomických subjektů. Tímto se dokládání povinné přílohy „osvědčení právního statusu“ stalo nadbytečným a je odstraněno.

Z výpisu z Živnostenského, Obchodního rejstříku nebo z Evidence zemědělského podnikatele je patrné či jsou v něm přímo jmenovitě uvedeny osoby zastupující žadatele v souladu se stanoveným způsobem pro právoplatné jednání a podepisování. Z těchto rejstříků lze jednoznačně zkontrolovat osoby, které jsou podepsané na Čestném prohlášení žadatele na straně D1 Žádosti o dotaci. Výpis z Registru ekonomických subjektů v případě právnických osob jména statutárních zástupců zastupujících žadatele neobsahuje. Žadatelé právní formy (podle ČSÚ) „Organizační jednotka sdružení“ (Rybářské

svazy), kteří mají záznam pouze v tomto výpisu z Registru ekonomických subjektů, dokládají jako povinnou přílohu při podání Žádosti o dotaci pouze doklad, ve kterém jsou jmenovitě uvedeny osoby zastupující žadatele v souladu se stanoveným způsobem pro právoplatné jednání a podepisování (Registrační list). Tento doklad (Registrační list) musí obsahovat mimo jiné i IČ, adresu, datum vzniku subjektu. Dokládá se v prosté kopii a může být starší než tři měsíce k datu podání Žádosti o dotaci. Slouží pouze k ověření osob, které jsou podepsané na Čestném prohlášení žadatele na straně D1 Žádosti o dotaci.

K dalšímu zjednodušení došlo v rámci přípravy Žádosti o dotaci a jejich příloh, kdy na Čestném prohlášení žadatele na straně D1 Žádosti o dotaci není vyžadován úředně ověřený podpis žadatele (resp. statutárních zástupců, kteří jsou oprávněni podepisovat v souladu s výpisem z Obchodního rejstříku nebo jiného osvědče-

ní právního statutu). Nadále však platí, že v případě, že se k registraci Žádosti o dotaci dostaví zmocněný zástupce, musí s sebou přinést i vytištěnou stranu D1, kde bude u čestného prohlášení podpis žadatele resp. statutárních zástupců, avšak podpisy nemusí být úředně ověřeny.

K dalším snahám SZIF patří odstranění nutnosti doložit povinné i nepovinné přílohy v originále či úředně ověřené kopie. Tyto originály a úředně ověřené kopie dokladů jsou nahrazeny prostými kopiemi s tím, že v případě kontroly je žadatel povinen na vyzvání pracovníka SZIF či jiného kontrolního orgánu předložit tyto doklady v originále.

Příjem Žádostí o dotaci pro všechna opatření v 11. říjnovém kole bude probíhat pouze přes Portál farmáře. Vyplnění a elektronické zaslání Žádosti o dotaci OP Rybářství přes Portál farmáře bude možné 14 dní před vlastním příjmem a žadatel/zplnomocněný zástupce se musí následně osobně v době vlastního příjmu dostavit na příslušný RO SZIF k zaregistrování své zaslání Žádosti o dotaci. Do budoucna (viz dále rok 2012...) se plánuje odstranění i této povinnosti.

Věříme, že zjednodušení administrativy je dalším krokem k plné elektronizaci příjmu Žádostí o dotaci OP Rybářství, neboť SZIF bude v tomto odstraňování nadbytečné administrativy i nadále pokračovat.

Plánujeme, že rok 2012 bude rokem plné elektronizace příjmu Žádostí o dotaci z OP Rybářství. Uvedené odstraňování nadbytečné administrativy a zjednodušení administrativy pro žadatele je významným krokem předcházejícím plné elektronizaci příjmu Žádostí o dotaci OP Rybářství plánovaným na 2012. V rámci přípravy na tento plně elektronický příjem žádostí je nutné minimalizovat počet povinných případně i nepovinných příloh k Žádosti o dotaci. V rámci této přípravy již byly zahájeny kro-

ky vedoucí ke snížení počtu povinných příloh (odstranění povinnosti doložit osvědčení právního statusu jako povinnou přílohu, nevyžadování úředně ověřených podpisů na Čestném prohlášení žadatele na straně D1 Žádosti o dotaci a dokládání dokumentů v prosté kopii). Právě toto dokládání dokladů (dokumentů) v prosté kopii do budoucna umožňuje plně elektronický příjem zrealizovat, kdy oskenovaný originál dokladu (dokumentu) do formátu *pdf je stále prostou kopií. Žadatel bude klasicky vyplňovat a zasílat Žádost o dotaci přes Portál farmáře, kde si před finálním odesláním na příslušný RO SZIF oskenuje všechny originální povinné přílohy do formátu *pdf a přiloží je do formuláře Žádosti o dotaci. Dále žadatel opatří svoji vyplněnou Žádost o dotaci s vloženými přílohami elektronickým podpisem a pošle na příslušný RO SZIF. Další zvažovanou variantou je, že žadatel kompletně vyplněnou Žádost o dotaci OP Rybářství připravou k odeslání vytiskne, podepíše v souladu s výpisem z Obchodního rejstříku nebo jiného osvědčení právního statusu, podepsanou Žádost o dotaci oskenuje a přiloží ji jako jednu povinnou přílohu do formuláře Žádosti o dotaci. Tato varianta nevyžaduje elektronický podpis žadatele, avšak bude muset projít právními analýzami, zda může být realizována. Žadatel při plně elektronickém příjmu se nebude muset dostavit na RO SZIF k registraci svých žádostí. Odeslání Žádosti o dotaci s přílohami bude moci provést z domova či své kanceláře. Po doručení Žádosti o dotaci s přílohami na příslušný RO SZIF bude provedena pracovníky SZIF registrace a následná administrace dané Žádosti o dotaci. Optimální velikost Žádosti o dotaci s vloženými oskenovanými přílohami pro bezproblémové odeslání přes Portál farmáře je do 20 MB.

(Pokračování na straně 4)

Také rybníční akvakultura potřebuje na evropské úrovni zastání. Vznikne proto silná skupina spojenců

Ve Varšavě se v polovině června konal dvoudenní Mezinárodní workshop EATIP zaměřený na budoucnost sladkovodní akvakultury v Evropě.

Ing. Martin Urbánek, Ph.D.,
Rybářské sdružení České republiky

Varšava

Zúčastnilo se ho 44 zástupců z 12 evropských zemí. Rybářské sdružení ČR zastupoval asistent ředitele Ing. Martin Urbánek, Ph.D. a doc. Ing. František Vácha, CSc. z Fakulty rybářství a ochrany vod JU.

Semináře nabídly unikátní příležitost pro širokou výměnu názorů a stanovisek, jakým způsobem bude probíhat vývoj evropské akvakultury v příštích dvaceti letech a jaké výzkumné činnosti budou potřeba pro její podporu, identifikovat hlavní cíle a stimulovat akce na úrovni regionálního, národního a evropského významu.

Na jednáních vystoupili zástupci chovatelů ryb, profesních sdružení, polské vlády, výzkumných institucí nebo agentur pro financování výzkumu. Výsledkem snahy sjednotit jejich názory do přijatelné podoby bude

V polském hlavním městě se sešlo 44 odborníků ze 12 zemí

dokument pro jednotlivé tematické oblasti sladkovodní akvakultury jako je Kvalita produktu, zdravotní a bezpečnostní hlediska pro spotřebitele; Technologie

a systémy; Udržitelná produkce krmiv; Integrace s prostředím; Management znalostí; Welfare a další.

Diskutovalo se také přímo o ryb-

Zástupci rybářských sdružení při debatě

niční akvakultury jako speciálním segmentu sladkovodní akvakultury, zejména jak by měla být reprezentována. Zástupci tohoto segmentu se sjednotili v názoru vytvořit v budoucnu reprezentaci v podobě silné skupiny spojenců, která bude hájit zájmy rybníční akvakultury na evropské úrovni. A také víc podporovat konání mezinárodních workshopů jako byla například konference zaměřená na chov kapra v Dolním Kazimierzu nebo loňská v Berlíně.

Na závěr prezident FEAPu

A. Chaperon vyzval přítomné k větší spolupráci mezi profesionály a vědci a apeloval na lepší přenos nových technologií do praxe.

Další semináře budou následovat. Zaměří se na různé složky široké evropské akvakultury - sladkovodní i mořské ryby, zemědělství, chov koryšů a podobně.

Pořadatelem workshopu byla mezinárodní nezisková organizace EATIP, jejímž cílem je rozvíjet, podporovat a propagovat akvakulturu v Evropě tak, aby se vybuodoval vztah mezi akvakulturou a spotřebitelem, zajistila se udržitelnost sektoru a konsolidovala role akvakultury ve společnosti.

Novinky v administraci Žádostí o dotaci OP Rybářství

(Dokončení ze strany 3)

U projektů, kde je předmětem realizace či modernizace staveb, je povinnou přílohou technická dokumentace k územnímu nebo stavebnímu řízení, která může mít v některých případech i 500 stran a oskenování a vložení do formuláře Žádosti o dotaci není možné. K dalším řešeným problémům, týkajícím se plné elektronizaci příjmu je druhé rozřazovací kritérium „datum a čas zaregistrování Žádosti o dotaci“ v případě shodnosti bodů (pokud se dané opatření/záměr dle Pravidel boduje).

Pokud budeme chtít do budoucna realizovat plně elektronický příjem žádostí, bude nutné změnit rozřazovací kritérium v případě shodnosti bodů. V rámci opatření 2.2. Opatření na ochranu vodního prostředí byl realizován příjem žádostí bez nutnosti osobní návštěvy žadatele na RO SZIF. V tomto opatření byl pro přidělení dotace rozhodující datum a čas z Potvrzení o přijetí zaslané Žádosti o dotaci přes Portál farmáře, nikoliv datum a čas zaregistrování Žádosti o dotaci. Využití této možnosti, kdy druhým rozhodujícím kritériem bude datum a čas z Po-

tvrzení o přijetí, však nebude dále SZIF podporováno, protože čím dříve žadatel pošle vyplněnou Žádost o dotaci po jejím zveřejnění na Portálu farmáře, tím lepší má sice Žádost o dotaci datum a čas rozhodující pro přidělení dotace, avšak vlivem rychlého a úspěšného vyplňování žadatel dělá ve formuláři mnoho chyb, kterých by se za normálních okolností nedopustil. Bude proto nutné zvolit jiné další rozřazovací kritérium v případě rovnosti bodů. V rámci Programu rozvoje venkova (PRV) je například pro přidělení dotace u projektů se stejným bodovým

hodnocením rozhodující výše dotace (výdaje pro spolufinancování), nikoliv datum a čas registrace Žádosti o dotaci. Při tomto rozhodujícím kritériu (výše dotace) lze bez problémů realizovat plně elektronický příjem žádostí u většiny opatření OP Rybářství.

Při uskutečnění plně elektronického příjmu žádostí OP Rybářství lze do budoucna uvažovat o elektronických složkách žadatele, v rámci kterých by se veškeré dokumenty a korespondence k Žádosti o dotaci uchovávaly pouze v IS SZIF, nikoliv v klasické papírové podobě složky.

Akciová společnost Líšno rozvíjí vedle rybářství i další obory. Lesnictví, zemědělství a potravinářství

Rybářství, lesnictví, zemědělství a potravinářství, to jsou činnosti, na které se zaměřuje akciová společnost Líšno, sídlící nedaleko zámku Konopiště u Benešova.

Na trhu působí od roku 1993, kdy vznikla jako společnost s ručením omezeným sloučením restitučního a privatizovaného majetku někdejšího Státního rybářství Benešov. O dvanáct let později, v roce 2005 se transformovala na akciovou společnost.

Líšno

„Největší, zhruba padesátiprocentní, podíl na tržbách, má potravinářská výroba. Ale důležité pro nás je, že když stojíme na víце podnikatelských nohách, máme zajištěné průběžné cash flow, protože třeba rybářská výroba je deset měsíců nákladová a jen dva měsíce přináší finance. U rostlinné výroby to je podobné. Tam jsou výraznější příjmy jen jeden měsíc v roce a ještě jste závislí na počasí. Zatímco lesnictví, včetně těžby a prodeje dřeva, a především pak potravinářská výroba, produkují finance stále,“ říká Ing. František Kalous, vedoucí potravinářské výroby.

Firma hospodaří na necelých 600 ha rybníků v okresech Praha východ a Benešov, z nichž ročně loví 200 až 220 tun sladkovodních ryb, především kaprů. Zhruba 55 procent kapra se zpracovává ve vlastní zpracovně, splňující všechny požadavky české a evropské legislativy. Její provoz je certifikován podle standardu HACCP. Zbytek sladkovodních ryb se prodává v živém. Násadové ryby slouží pro vlastní potřebu.

„Zpracování ryb je bezesporu trendem moderního českého rybářství. Bohužel, v Česku máme vysokou kapacitu zpracovatelské výroby a ta rozhodně nejede na-

Ing. František Kalous

plno. Všechno to je o dohodách. Podle mne by stačily tři zpracovny - teď jich je tak třikrát víc a efektivnost jejich využití není samozřejmě ideální,“ říká František Kalous.

Tento problém ve společnosti

Líšno už před lety majitelé vyřešili zpracováním, výrobou a distribucí rybích výrobků, zejména pak uzených ryb, pod obchodní značkou L'FISH. Nejznámějším produktem je uzená makrela.

I když se část mražené výroby

exportuje do Německa, většína jí zůstává na tuzemském trhu prostřednictvím nadnárodních obchodních řetězců. „I my se tak potýkáme s jejich obrovským tlakem na ceny. Někdy to je až na hranici logiky, zvláště ve vazbě na cenu vstupů jakou jsou energie a nákup mořských ryb. Ale zatím se s tím dokážeme vyrovnat,“ poznamenává František Kalous.

Vedle rybářství a potravinářské výroby, se firma zaměřuje na 1340 hektarech na těžbu dřeva, školkařství a myslivost. V zemědělství se na zhruba 300 hektarech zaměřuje hlavně na řepku a obiloviny, které jí slouží hlavně jako krmivo pro vlastní rybářství. Ve společnosti pracuje zhruba 50 stálých zaměstnanců. Při sezónních výpomocích se pak jejich počet zdvojnásobuje.

Většina mražené výroby zůstává na tuzemském trhu, část se jí exportuje do Německa

Ve firemní prodejně

Areál leží v lesích pod konopištským zámkem

6 | VĚDA A VÝZKUM

Přikrmování kapra v rybníčním chovu má mimořádný význam

V tradičním rybníkářství České republiky má mimořádný význam přikrmování kapra v rybníčním chovu. Jedná se o přímou podporu tvorby přírůstku ryb, nejefektivnější ale také nejdražší intenzifikační opatření. Podle některých podkladů tvoří náklady na krmiva 40 procent přímých nákladů a celková spotřeba obilovin se pohybuje u jednotlivých firem na úrovni tisíců tun ročně. Využití zkrmených obilovin není hodnoceno jen z pohledu dosaženého přírůstku a krmného koeficientu, ale množství aplikovaného krmiva je regulováno i ze strany orgánů ochrany přírody.

Doc. Dr. Ing. Jan Mareš,
Mendelova univerzita v Brně

Brno

Ekonomika chovu a omezování množství aplikovaného krmiva, to jsou hlavní důvody pro zvýšenou pozornost zefektivnění aplikace krmiv v rybnících. Nelze v jednom stručném textu rozebrat problematiku přikrmování a krmení ryb v celé šíři, jen upozornit na několik momentů týkajících se využití obilovin.

V posledních několika letech je pozornost zaměřena na úpravu obilovin, které by zvýšily jejich stravitelnost. Poměrně časté je použití mačkačů. Mechanické narušení obilíků bezesporu zvyšuje stravitelnost obilovin ve srovnání s neupraveným obilím. Testován je efekt tepelných úprav obilných krmiv v chovu tržního kapra. Efektem je opět zlepšení konverze obilovin. Využití mačkaného obilí a technika krmení v provozních podmínkách má však i několik odlišností ve srovnání s neupraveným obilím. V první řadě musíme opustit filozofii tzv. krmení do zásoby, kdy právě nenarušený obal zrn tvoří přirozenou obdukcí a zabraňuje vyplavování živin do vody. Nebylo tedy rozhodující, zda je zrno přijato rybou hned nebo druhý či třetí den. Po zbravení této odolnosti narušením obilky je nezbytný rychlý příjem tohoto obilí rybami. Dále dochází ke změně specifické hmotnosti, krmivo pomaleji klesá a ve stejném objemu je hmotnostně méně krmiva. To ovlivňuje i množství obilí při dopravě a provozním pytlování krmiva. Podle našich sledování je ve stejném objemu pšenice přibližně o čtvrtinu méně mačkaného obilí ve srovnání s celými zrny. V mačkaném obilí se vyskytuje díky odrolu i určitý

Potrubí na rybníce

podíl malých částic pro kapra nevyužitelných. Přibližně 5 procent tvoří elementy menší než 0,5 mm. Obilí mačkané do zásoby a umístěné v sílech u rybníků podléhá dřívě znehodnocení díky rozvoji plísní. Technika přikrmování u mačkaného obilí se tedy přibližuje použití granulovaných krmiv.

Dalším faktorem, který může ovlivnit využití krmiv je technika jejich aplikace. Obecně ve výživě platí - krmít ve stejnou dobu, vhodnou dávkou, lépe v teplotně příznivém období dvě až tři dávky denně. To samozřejmě klade vysoké časové nároky na pracovníky, pro něž není přikrmování jediným úkolem. Proto se provozně testuje zařízení s automatickou dopravou krmiva ze zásobníku na krmné místo v rybníku. V třeboňské firmě Agrico bylo vyvinuto ve spolupráci s Oddělením rybářství a hydrobiologie Mendelovy univerzity v Brně zařízení s označením Carp-feed, které pneumaticky dopravuje krmivo ze zásobníku umístěného u rybníka na krmná místa. Provozně se tento systém testuje na jihočeských rybnících patřících Rybářství Třeboň a Rybářství Nové Hradky. Zhodnocení efektu použití systému Carp-feed je i předmětem řešení jednoho z pilotních projektů OP Rybářství, který se realizuje na rybnících Rybářství Nové Hra-

Zařízení Carp-feed

dy s odbornou garancí Oddělení rybářství a hydrobiologie Mendelovy univerzity.

Princip aplikace krmiva vychází z automaticky řízeného podávání krmiva ze zásobníku ke dmychadlu, které krmivo pneumaticky dopravuje potrubím na krmná místa. Množství krmiva dopraveného na každé krmné místo je dáno délkou foukání vzduchu do potrubí. Před zahájením krmení je potrubí profouknuto a stejně tak i po jeho ukončení. Krmivo je dopravováno vždy na jedno krmné místo a po aplikaci stanovené dávky dochází k přesměrování do další větve potrubí dopravující krmivo na další krmné místo. Běžně jsou využívány dvě větve, tedy doprava na dvě krmná místa. Intenzita přikrmování vychází z teplotních podmínek a nabídky přiroze-

né potravy a je stanovena obsluhou. Součástí zařízení může být i sonda na měření obsahu kyslíku rozpuštěného ve vodě. Testováno je automatické vypnutí systému při radikálnímu poklesu obsahu dostupného kyslíku a zároveň zaslání zprávy obsluze o zastavení provozu. Stejná informace by měla být odeslána i v případě dalších důvodů zastavení provozu. Mezi další vybavení může být zařazeno například sledování minimálního množství krmiva v zásobníku.

Praktický efekt použití technologie automatického přikrmování v rybníčních podmínkách vychází z několika aspektů. Prvním z nich je již zmíněné zefektivnění využití krmiva. Krmivo se aplikuje ve stanoveném množství vždy ve stejnou dobu. Ryby jsou před zahájením přikrmování soustředěny na krmných místech. Aplikace krmiva probíhá po dobu několika desítek minut (v závislosti na velikosti krmné dávky), krmivo je přijímáno z hladiny, vodního sloupce i ze dna po celou dobu krmení. Pravidelnost nabídky krmiva zlepšuje jeho využití, tedy konverzi krmiva na předpokládané úrovni převyšující 10 procent, což znamená zvýšení přírůstku ryb z aplikovaného krmiva. Dalším významným aspektem je zefektivnění využití pracovní doby a úspora na cestovních nákladech pracovníků. Systém automaticky aplikuje krmivo ve stanovených dávkách a intervalech po 7 dnů v týdnu bez přítomnosti dělníka či technika. Tento fakt je akcentován i díky snižování počtu pracovníků na jednotlivých podnicích a zvyšujícím se podílu dalších prací, např. odlovů v průběhu vegetace apod. Zvyšuje se podíl kontrolní činnosti pracovníků. Systém byl testován a je využitelný pro aplikaci obilovin i krmných směsí. Letos bylo toto počítačem řízené zařízení Carp-feed, oceněno v soutěži Zlatý klas 2011 na mezinárodní výstavě Země živitelka Zlatým klasem. Získala ho společnost Agrico a Mendelova univerzita, Oddělení rybářství a hydrobiologie (rybarstvi.eu).

Střední rybářská škola Vodňany poprvé otevřela dvě třídy v jednom ročníku Novinkou jsou vodní stavby v rybářství

Střední rybářská škola ve Vodňanech s novým školním rokem otevřela nové studijní zaměření - vodní stavby v rybářství. Ten si vybralo 18 žáků. Ve škole tak byly poprvé v historii otevřeny dvě třídy jednoho ročníku.

Vodňany

„Chceme tím vytvořit větší prostor pro uchazeče o studijní obor Rybářství, zejména pokud jde o jejich další studium a profesní uplatnění,“ říká ředitel Ing. Karel Dubský.

Ve škole tak lze v současnosti studovat dvě specializace. Chov ryb je studijní směr výrazně biologicky orientovaný s důrazem na technologie chovu ryb a vodních organismů v akvakultuře. Nový program vodní stavby v rybářství pak kombinuje prvky přírodovědného a technického učiva.

„Profilujícími odbornými předměty jsou například vodní a vodohospodářské stavby, okrasné nádrže, rekultivace a revitalizace, protipovodňová opatření ne-

Pohled do třídy

bo recirkulační systémy pro chov ryb,“ vysvětluje ředitel.

Vzhledem k tomu, že škola má všechny třídy vybavené multimediální technikou, odpadá dříve nutné stěhování tříd. Pro výuku nového zaměření se tak využijí volné prostory. V suterénu školy vznikne během roku nová učeb-

na vodních staveb. Výuka je plně personálně zajištěna, částečně externími učiteli z praxe. Přesto, že na propagaci nového zaměření byl poměrně krátký čas a současný demografický vývoj také není pro střední odborné školství příznivý, zájem o nové zaměření vedení školy příjemně překvapil.

Fakulta nabízí tematické balíčky

Fakulta rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích připravila pro zájemce o odborné publikace novinku ve formě tematických balíčků metodik, Bulletinů a DVD titulů. Metodiky lze stále zakoupit jednotlivě, navíc však byly připraveny cenově výhodné tematické balíčky zaměřené například na chov kapra, chov lososovitých ryb, péči o rybník a další. Za zvýhodněné ceny je nabízen rovněž Bulletin VÚRH a sada čtyř výukových DVD. Všechny knihy, skripta, DVD a další produkty naleznete v e-shopu na internetových stránkách www.frov.jcu.cz

Toxikologická konference se konala už po patnácté

Za účasti 37 odborníků se v srpnu konal ve Vodňanech už 15. ročník konference Toxicita a biodegradabilita odpadů a látek významných ve vodním prostředí.

Vodňany

Zaznělo na ní 26 příspěvků, z nichž třináct bylo zařazeno do soutěže o Cenu prof. RNDr. Vladimíra Sládečka, DrSc. Ta je určena studentům magisterských a doktorských programů.

Odborná komise ve složení prof. MVDr. Zdeňka Svobodová, DrSc., Ing. Jaroslav Švehla, CSc. a Ing. Jana Máchová nakonec stanovila toto pořadí nejúspěšnějších studentských vystoupení:

1. Míkulíková (Haluzová) Ivana (VFU Brno) - Akutní toxicita terbuthylazinu pro kapra obecného

2. Hostovský Martin (VFU Brno) - Stanovení produktu lipoperoxidace a aktivity GST u kapra po embryonálně-larválním testu toxicity s triaziny

3. Tumová Jitka (ZF JU) - Jednoduchá metoda stanovení souhrnu organických forem rtuti v sedimentech

4. Ševčíková Marie (VFU Brno) - Metalothioniny a obsah kovů ve tkáních z nádrží Skalka a Želivka

5. Fedorova Ganna (FROV JU) - New pollutants in aquatic ecosystem
Tito úspěšní studenti obdrželi diplom a drobné ceny.

Tematicky konference pokrývala širokou oblast - zazněly příspěvky týkající se ekotoxikologického hodnocení látek a přípravků, nově sledovaných polutantů a moderních metod používaných k hodnocení zátěže vodního prostředí. Konference se konala v prosto-

rách Střední rybářské školy a VOŠ VHE ve Vodňanech. Součástí programu byla i exkurze do nejstarší vodní elektrárny v Čechách v Písku a také již tradiční společenský večer. Následující 16. ročník se uskuteční opět za dva roky, tedy v roce 2013.

Třetí místo v soutěži o Cenu profesora Vladimíra Sládečka získala studentka Jitka Tumová. Diplom jí předává Ing. Jaroslav Švehla, CSc.

Ve Vodňanech vydali Bibliografii Rudolfa Berky

Městské muzeum a galerie Vodňany vydalo bibliografii Rudolfa Berky, v níž čtenářům předkládá souhrn 465 odborných, novinářských a literárních počínů tohoto vodňanského rodáka, rybářského odborníka, novináře a spisovatele, kterého rybářská veřejnost zná i z působení ve zpravodaji Rybníkářství.

Vodňany

Jak se v úvodu dočteme, Rudolf Berka (12. 6. 1933) prožil přes čtyřicet let pracovního života ve funkci vedoucího oddělení vědeckotechnických informací vodňanského Výzkumného ústavu rybářského a hydrobiologického. Znamenalo to být denně ve styku s vědeckou a odbornou literaturou z celého světa, pracovat s ní, excerpat nové výzkumné poznatky a podněty a ty pak různými formami a prostředky lumocit české rybářské praxi. Zjed-

Rudolfu Berkovi poděkoval za celoživotní dílo při křtu jeho Bibliografie také vodňanský starosta Ing. Viktor Blaščák

nodušeně lze tedy říct, že k psaní jej donutily pracovní povinnosti. První Berkovy příspěvky se začaly v domácí rybářské literatuře objevovat v první polovině 60. let. Postupně ale autor

začal nacházet i vlastní témata, především rybníkářskou historii. K ní se v odborném tisku přidaly i tehdy opomíjené a „nedostatkové“ informace o vývoji zahraničního produkčního ry-

bářství. K nim se dostával i díky pracovním zahraničním cestám, zejména na významná zasedání a jednání Evropského poradního výboru pro vnitrozemské rybářství při FAO.

Časem se Rudolf Berka začal zabývat také o regionální a lokální témata a začal těsněji spolupracovat s vodňanským městským muzeem, zvláště pak po odchodu do penze v roce 1992. Působil rovněž v redakci obnovených Vodňanských novin v letech 1991 až 2006, nebo zpravodaje Rybníkářství.

Bibliografie zachycuje jen zásadní a obsahově závažnější práce a příspěvky. Stovky drobnějších příspěvků, které čas zbavil aktuálnosti, nebyly do bibliografie zařazeny. Pro představu - jen do Vodňanských novin Rudolf Berka napsal na 350 editorialů a do Rybníkářství, které řadu let redigoval; dalších více než 120. Cena Bibliografie je v knižní podobě 40 Kč, na CD pak 30 Kč.

Poslední srpnový víkend se v Třeboni už posedmé konaly dvoudenní Rybářské slavnosti. I když se proti předchozím „tropům“ citelně ochladilo, lidé zaplnili celé Masarykovo náměstí, kde se konala hudební vystoupení a řemeslný trh. Třeboňští rybáři zde spolu s kolegy ze Střední školy rybářské a vodohospodářské Jakuba Krčína představovali svou produkci, k vidění byly i ukázky síťování. Na nedalekém nádvoří zámku pak děti soutěžily ve znalosti ryb a přírody, zatímco dospělí měli podobnou šanci v neděli při rybářských závodech. Součástí programu byla i výstava Rybářské řemeslo a ryby, exkurze na sádky, ukázky přípravy rybích jídel podle starých receptů a samozřejmě i populární ochutnávky. Ohňostroj z hráze rybníka Svět pak byl jen příjemnou třeškou za hezkou akci.

Pozvánka

Listopadový Gastrofest

Českokobulejovické Výstaviště se od 10. do 12. listopadu stane místem konání dalšího ročníku Gastrofestu. Na svátku všech gurmánů se bude opět podílet i Rybářské sdružení ČR. Součástí akce bude seminář kuchařů a soutěž Český kapr o nejlepší produkt rybí kuchyně. V expozici budou i atraktivní ukázky filetování. V provozu bude také rybí restaurace a stánek s prodejem živých ryb. K vidění budou samozřejmě i novinky tuzemské a zahraniční gastronomie.

